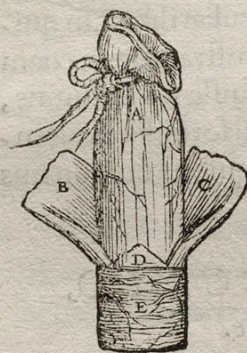


enim fuit egerendis ex corpore recrementis motus præstare uoluntarios. si casu enim naturali duntaxat motui excrementorum propulsio committeretur, continuo recrementa emanaret: atque id præterquam quod fecidissimum censeretur, ad plurimas actiones, quas tota uita obimus, insignes noxas inferret. Quo minus igitur uesicæ circulares fibræ, urinam quoties ipsa aut copia, aut mala quapiam qualitate hominē grauat, etiam citra hominis impetum propelleret. Natura meatui uesicæ hunc musculum præfecit, quo laxato urina transuersarum uesicæ fibrarum uel pressa excernitur, interdum etiam huic functioni auxiliantibus abdominis musculis, & septo transuerso spiritus compressu ad inferiora depulso. Quum uero urina effluxit, denuo musculus constringitur, quicquid ex urina reliquum meatui adhuc inhaeret protrudens. Relinquantur autem tres quatuor uel guttulæ, quæ emissam iam urinam promanare solent. Atque hic alter præsentis musculi usus censendus est. Quod uero ad excretionis promptitudinem uelocitatemque quicquid (ut Galenus asserit) auxiliatur, quodque præcipuus ipsius sit usus, nequeo satis assequi. Quo enim magis remittitur, suamque comprimendi uim laxat, eo liberior redditur meatum, qui apertus & amplius maiorem urinæ à circularibus uesicæ fibris pressæ copiam transmittit, quam si laxatus musculus non nihil suas fibras ad expulsionem dum urina profluit quoque intenderet, ac nescio qua ratione per uniuersum egerendi tempus ageret, ita angustior meatum reddens, foelicioremque urinæ excretionem uitians. Nec profecto aliud (& si Galenus secus arbitretur) est, quo meatus ne præter arbitrium urina emanaret, arcuaretur, ab hoc, quem modò narramus, musculo. Quandoquidem à Galeno in medium adductam meatum angustiam & longitudinem uariis circumactibus iunctam, refellit muliercularum urinæ meatus: qui etsi perinde ac uirorum ad infertionem usque, quam in uteri ceruicem molitur, arcus sit, breuis tamen est, & recta deorsum breui intervallo uteri collo exporrigitur. Cæterum ceruicis uesicæ musculi administrationem in secundum post hoc Caput reijciam, ibidem illum unā cum sedis musculis aggressurus.

DE RECTI INTESTINI MUSCULIS.

Caput LI.



- RECTI intestini portio cū suis musculis à corpore resecta, quā dū reliqua eximimus intestina, in corpore adhuc relinquere solemus.
- A Rectum intestinum, quod in libri quinti tabulis euadet conspicuum, præsertim autem octaua figura & uige sima secunda.
- B, C Duo musculi, intestinum post egestionem sursum trahentes.
- D Musculosa substantia penis radici adnata, in mulieribus porro ad infimam pudendi partem commissa.
- Insuper D sedes notatur, à qua in penem musculi duo pronascuntur.
- E Circularis musculus, ne præter arbitrium excrementa deiciantur præcauens.



Musculi sedem assollent.

AVDATA nunquā satis Natura recti intestini extremo musculos largitur, qui in secum excretionem protrusum recti intestini finem, alacriter sursum reuollunt: dein alium dat musculū, qui intempestiuam inuoluntariamque excrementorum egestionem prohibet. Musculi itaque sedem sursum attrahentes, lati & tenues, neque admodum carnosus aut rubentes sunt, uix ab aliquibus ossibus originem ducentes. A ligamentis enim ex pubis ossibus, & coxendicis osse, & sacro exortis, quæ huius regionis musculis obducuntur, ipsaque demum peritonæi infima sede utrinque singuli enascuntur musculi, qui deorsum protensi, rectum intestinum amplexantur, exitum ipsius tunice inseri. Præsentis musculi quum lati admodum sint, & suis finibus totam intestini latitudinem ambiant, ipsorum portio radici quoque penis, mulieribus uero uteri collo adnascitur. Quod nonnulli perpendentes, tres sedem sursum agentes musculos recensuerunt. Vt cumque uero sit, omnes horum musculorum partes pari præficiuntur muneri, quo sedem ilico ab excretionem sursum alliciunt, qui deorsum pellebatur uel abdominis musculorum, & septi transuersi, auxiliantibus etiam subinde omnibus thoracem arcuantibus spiritumque continentibus musculis. Cæterum illis qui animum sursum ducunt musculis nullus est regione opponitur contrariæ functionis opifex, quemadmodum in omnibus ferè alijs partibus musculi equidem opponi consueuerunt. Neque oscitanter hic Natura priuatim ab aliorum musculorum constructione aberrauit, sciebat enim interdum à musculis octo abdominis unā cum septo transuerso,

uerso, sedem adeo propellendam, ut ne à relatis quidem musculis promptè queat reuelli. Ab horum sine alius præterea musculus extremum recti intestini ad cutem usque amplectitur, qui prædictis similiter non admodum carneus, sed mucore quodam oblitus existit, fibras tamen orbiculares transuersas uel adipiscitur. Elatiori parte qua dictis musculis connascitur crassior, quam inferiori est: quæ autem cuti (ut laborum musculi) permiscetur, peculiare cum ipsa corpus efformat. Cohæret autem fibrosis nexibus meatui uesicæ in uiris, in mulieribus uero ceruicis uteri principio. Quamquam etiam duorum musculorum, quibus in uiris principium porrigit interuentu, peni committatur. Cæterum posteriori sua regione, quatuor ad ossis faciem locatis ossiculis (quæ Galeno incognita ostendimus) adnascitur. Ex lateribus connectitur teretibus ligamentis à sacro osse incoxendicis os pronatis. Præsentis musculus non adeo, atque medentium uulgos arbitrat, breuis est, sed longus, & secundum magnum recti intestini longitudinis interuallum exporrectus uisitur. Quod non perfuntiorie ab illis uenit perpendendum, qui sedis fistulas & excrescentias, quas *καρκωματα* & *νοσθολοματα* Græci appellant, subinde præscindere ueretur, huius musculi muneris abolendi metu. Licet enim musculi portio aut ferro diuidatur, aut quauis alia occasione diuisa laceretur, tamen quum latior secundum intestini longitudinem sit, eius munus non ita promptè in eiusmodi administrationibus aboletur. Musculus iste circulariter intestinum ambiens, illius orificium stringit, ne præter uoluntatem intestina naturali suo motu recrementa continuo egerant, sed ut tempestiue dum aut mole, aut uiciata quapiam qualitate hominē excrementa molestant, musculus hic laxatus instar fidi sanitoris ea transmittat. Quemadmodum itaque huius musculi cum uesicæ meatum amplexante eadem est effigies, ita etiam utrorumque par usus, quo nimirum constringunt: ob quod etiam ambos nonnulli *σφιγκτας*, quasi dicas constrictores, appellarunt.

COLLI VESICÆ ET ANI MUSCULORUM administratio. Caput LII.



COLLI uesicæ & ani musculorum administratio ab ipsa uesica inchoabitur. hanc enim à peritonæo quæ internæ pubis ossis regioni obteditur, cultello aut nouacula liberare adeo conuenit, ut ipsa non amplius aliqua sua sede peritonæo sit continua. Deinde penem à pubis ossibus dirimere oportet: quod ubi inuicem hæc committuntur, mediocri negotio perficies, quum nerueis duntaxat & fibrosis nexibus penis ibidem hæreat. At ubi inuicem ossa remouentur, penisque corpora initium ducunt, ac utiori cultello horum corporum initia proximè ab exortu sunt abraenda, ut penis ab ossibus liber pendeat. Mox cultro aliquo pubis ossa inuicem dirimes, sectione per ipsorum cartilaginem ducta, quam sanè leuiori opera quam plerique autumant perfeceris, si modò ossium medium ad admissum tetigeris. Hæc sectio quoniam prius femora erant distensa, ilico ut inuicem ossa abscendant, occasio erit. Quo uero remotius ossa disiungas, uehementius quoque femora abducenda sunt, quod feceris longè commodissimè, si uno cadaueris crure à mensa pendente, & reliquo adhuc illi incumbente, in mensæ latus acutum uel os sacrum collocaueris, & deinde utrinque femoribus & ilium ossibus reflexis, ossa pubis quantum lubet diduxeris. Nunc uesica uniuersa cum pene in conspectu adeo iacet, ut etiam musculum uesicæ collo obductum promptè animaduersurus sis. Vt autem sedis musculos pariter intuearis, cultello sensim uesica simul cum ipsius ceruicæ à recto intestino transuersis sectionibus separanda est. In quo opere sanguinem, si is ex uenis & arterijs profluxerit, spōgia sedulo elues. Vix enim (nisi fortassis admodum operose omnia uasa uinculis ita interciperi possis) fiet, quin inter dissecandum uas aliquod, aut casu punctum ictum, aut transuersim necessariò incisum, sanguinem profundat. Ablata igitur uesica, et connexu recti intestini musculorum ad penis radicem et ad musculum uesicæ perpenso, eius intestini musculos aggredieris, qui sanè citra operosam sectionem sunt summe conspicui, si modo diligenter ab ipsis sanguinem, qui hic solet esse molestissimus, absterferis. Opere precium nunc foret, ualidius adhuc pubis ossibus diremptis, cultro aliquo acutiori ligamentum sacrum os ilium ossi connectens in sinistro latere diuidere, ut utrumque crus cum osse quod sacro committitur seorsum tractari possit, dextroque cruri sacrum adhuc hæreat, aut sinistro, prout nimirum musculos qui adhuc reliqui sunt, in dextro aut sinistro crure aggredi uisum erit. Ad hanc effigiem crus illud conspicitur, quod decimam sextam musculorum tabulam constituit.